

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobce

H. D. M., narozený X
státní příslušnost E.
bytem v ČR X

proti
žalované

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 5. 2022, č. j. MV-66486-4/SO-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 26. 5. 2022, č. j. MV-66486-4/SO-2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 15. 2. 2022, č. j. OAM-13192-12/TP-2021 (dále také jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce ze dne 22. 7. 2021 o povolení k trvalému pobytu dle ustanovení § 67 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění účinném od 18. 12. 2015 do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
2. Žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že v dané věci není pochyb o tom, že žalobce pro udělení požadovaného trvalého pobytu splnil podmínku stanovenou v ustanovení § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tzn. podmínku 4 let nepřetržitého přechodného pobytu na území ČR, a že poslední dva roky probíhalo řízení o udělení mezinárodní ochrany. Nicméně nesplnil podmínku uvedenou v § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť není cizincem mladším 18 let; cizincem, který není schopen se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu postarat nebo cizincem osamělým a starším 65 let. Dále podle ustanovení § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, je žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, při splnění podmínek v odstavci 1 uvedeného ustanovení, oprávněn podat i cizinec, který o vydání tohoto povolení žádá z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele. Žalovaná vysvětlila, že ustanovení § 67 odst. 4 je výjimkou z § 67 odst. 2, tzn. rozšiřuje se jím okruh oprávněných osob vypočtených v odstavci 2. Žalovaná se však ztotožnila s názorem Ministerstva vnitra a dospěla k závěru, že v případě žalobce ani „jiné důvody hodné zvláštního zřetele“ uvedené v odst. 4 citovaného zákona dány nejsou.

II.
Obsah žaloby a vyjádření žalované

3. Žalobce v žalobě uvedl, že žije na území České republiky již 36 let, přicestoval v roce 1986 jako student, vystudoval v ČR vysokou školu a získal titul inženýra na Vysoké škole zemědělské v Praze. Po ukončení studia se žalobce do země původu zamýšlel vrátit, ale v zemi původu mezitím v roce 1991 proběhl politický převrat a vypuklo etnické násilí proti amharskému etniku, k němuž žalobce náleží. Žalobce zůstal v ČR, našel si zde práci a získal povolení k pobytu za účelem zaměstnání na základě kterého žalobce pobýval v ČR až do roku 2007, kdy se mu kvůli administrativní chybě nepodařilo pobyt prodloužit. Vzhledem k probíhající válce v zemi původu se nemohl vrátit, proto zůstal v ČR bez povolení k pobytu. V roce 2011 pak požádal o mezinárodní ochranu právě z důvodu existence etnického konfliktu v Etiopii a obav z pronásledování z důvodu příslušnosti k amharskému etniku. Mezinárodní ochrana však žalobci udělena nebyla, v roce 2015 o ni žalobce požádal znovu, neboť etnický konflikt v Etiopii nabíral na síle a žalobce žil v té době v ČR již 30 let. Druhé řízení o udělení mezinárodní ochrany pravomocně skončilo 2. 7. 2021, když Nejvyšší správní soud odmítl jeho kasační stížnost.
4. Žalobce uvedl, že o povolení k trvalému pobytu žádal ve smyslu ustanovení § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodů zvláštního zřetele hodných. Žalobce se domnívá, že v jeho případě existují důvody hodné zvláštního zřetele. Žalobce uvedl, že je v České republice integrován, hovoří plynně český a cítí se tu doma, v zemi původu nebyl za celých

36 let ani jednou. Dle žalobce nelze rovněž přehlédnout, že žalobci je již 61 let, tedy v ČR strávil více než polovinu svého života. I s ohledem na jeho věk by pro něj bylo složité zkoušet se začlenit zpět do etiopské společnosti. Žalobce poukázal na čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále také jen „EÚLP“), který nechrání pouze rodinný život, ale rovněž soukromý život, veškerý svůj soukromý život přitom žalobce realizuje na území ČR. Dle žalobce proto s ohledem na délku předchozího pobytu a hloubku jeho vazeb na území ČR byly dány důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání trvalého pobytu.

5. Žalobce dále uvedl, že dle tvrzení správního orgánu může za splnění veškerých zákonných podmínek žádat o vydání nižšího pobytového oprávnění. Žalobce v této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č.j. 4 As 5/2011-101, ze dne 23. 3. 2011, který se věnuje výkladu pojmu „důvody hodné zvláštního zřetele“ a konstatuje, že: *„pokud žalovaný (správní orgán) opírá své rozhodnutí o existenci alternativ k vydání povolení k trvalému pobytu, pak měl tyto alternativy ve svém rozhodnutí konkretizovat a alespoň v obecné rovině se vypořádat s otázkou, zda u stěžovatele přichází v úvahu aplikace některého z alternativních pobytových režimů tak, aby měl stěžovatel reálnou šanci povolení k pobytu získat.“* Žalobce uvedl, že nemá reálnou šanci získat žádné jiné pobytové oprávnění na území ČR, než je právě trvalý pobyt po ukončení řízení o mezinárodní ochraně dle ustanovení § 67 zákona o pobytu cizinců.
6. Žalobce rovněž poukázal na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (dále také „ESLP“), ve kterých se ESLP zabýval otázkou, zda je možné, aby cizinec žijící delší dobu na území státu vytvořil takové zázemí, které by bylo chráněno čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, dospěl přitom ke kladné odpovědi. Žalobce odkázal na rozsudek ESLP ze dne 23. 6. 2008, Maslov proti Rakousku, a na rozsudek ESLP ze dne 9. 10. 2003, Silvenko proti Litvě. Žalobce uvedl, že ve světle těchto rozsudků je podstatné, že si vybudoval síť vazeb, které představují soukromý život ve smyslu čl. 8 EÚLP.
7. Žalobce namítal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí týkající se neexistence důvodů hodných zvláštního zřetele v jeho případě je zcela nedostatečné a správní orgány nedostály požadavkům ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Rozhodnutí je rovněž zcela nepřiměřené a v rozporu s čl. 8 EÚLP, kdy je žalobce po více než 36 letech pobytu na území nucen k návratu do země původu, kde probíhá válečný konflikt a příslušníkům jeho etnické menšiny je vyhrožováno likvidací.
8. Žalobce navrhl, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí a prvostupňové rozhodnutí, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
9. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 4. 8. 2022 odmítla námitky žalobce a navrhla soudu žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Žalovaná odkázala na žalobou napadené rozhodnutí a uvedla, že rozhodnutí splňuje všechny požadavky, které správní řád v ustanovení § 68 odst. 3 stanoví pro odůvodnění rozhodnutí.
10. Žalovaná konstatovala, že žalobce v předmětném řízení neprokázal důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, přičemž prokázání takových důvodů tížilo žalobce. Žalovaná uvedla, že v řízení posoudila všechny žalobcem tvrzené skutečnosti (doba pobytu na území, prokázané zaměstnání na území, vazby na zemi původu, věk žalobce) a dospěla k závěru, že se nejedná o natolik závažné důvody, které by odůvodňovaly vydání trvalého pobytu jakožto nejvyššího pobytového oprávnění cizince na území. Upozornila, že žalobce má možnost řešit svůj pobyt na území nižším

pobytovým oprávněním. Současně upozornila, že při hodnocení situace vycházela ze zjištění, že žalobce má ve své vlasti rodinné vazby (rodiče, sourozenci, dospělý potomek), naopak na území ČR si žádné nové rodinné vazby nevytvořil, toliko zde má práci a přátele. Žalovaná se nedomnívá, že by neudělením trvalého pobytu žalobci došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

III.

Posouzení žaloby

11. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále také jen „s. ř. s.“), neboť žalobce i žalovaná s tímto postupem souhlasily. Podklady a listiny, z nichž městský soud vycházel, a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
12. Žaloba není důvodná.
13. Soud ve věci vycházel z následující právní úpravy:
14. Podle § 67 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců, *povolení k trvalému pobytu se po 4 letech nepřetržitého pobytu na území vydá na žádost cizinci, který na území pobývá v rámci přechodného pobytu po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany za podmínky, že nejméně poslední dva roky probíhalo poslední řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně případného řízení o žalobě nebo kasační stížnosti, pokud tato žaloba nebo stížnost byla podána v zákonné lhůtě.*
15. Podle § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, *povolení k trvalému pobytu se vydá, je-li žadatelem cizinec, který a) je mladší 18 let, b) se není schopen o sebe sám postarat z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nebo c) je osamělý a starší 65 let.*
16. Podle § 67 odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, *povolení k trvalému pobytu se může při splnění podmínek uvedených v odstavci 1 dále vydat, je-li žadatelem cizinec, který je rodičem cizince uvedeného v odstavci 2 písm. a) nebo b).*
17. Podle § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, *žádost je při splnění podmínek v odstavci 1 oprávněn podat i cizinec, který o vydání tohoto povolení žádá z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele.*
18. Ustanovení § 67 odst. 2, 3 a 4 zákona o pobytu cizinců jsou svou aplikací explicitně vázány na splnění podmínek uvedených v odstavci 1.
19. Podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, *ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo nejsou splněny podmínky podle § 67 nebo § 68.*
20. Podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení federálního MZV č. 209/1992 Sb.) *každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.*

21. Ustanovení § 67 zákona o pobytu cizinců slouží cizincům pobývajícím na území v rámci přechodného pobytu po pravomocném skončení jejich řízení o mezinárodní ochraně. Pro ně je pak stanovena mírnější podmínka nepřetržitého pobytu na území oproti § 68 zákona o pobytu cizinců, a to v délce 4 let, do které se navíc započítává i doba vedení řízení o mezinárodní ochraně, které pro cizince skončilo neúspěšně a bylo vedeno alespoň po dobu dvou let. Tyto dvě podmínky stanovené v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců musí být splněny kumulativně. Mezi účastníky přitom není sporné, že žalobce podmínky stanovené v § 67 odst. 1 splňuje. Další podmínkou nutnou pro vydání povolení k trvalému pobytu podle § 67 zákona o pobytu cizinců je existence důvodů hodných zvláštního zřetele pro to, aby bylo povolení k trvalému pobytu vydáno. Může jít buď o důvody, se kterými zákon výslovně počítá (odst. 2 a 3), nebo jiné důvody hodné zvláštního zřetele (odst. 4).
22. Podstatou sporu mezi žalobcem a žalovanou je posouzení, zda v případě žalobce jsou dány jiné důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, pro které by žalobci mělo být nejvyšší pobytové oprávnění uděleno.
23. Ke smyslu institutu povolení k trvalému pobytu žádaného v režimu § 67 zákona o pobytu cizinců lze poukázat na důvodovou zprávu k zákonu č. 161/2006 Sb., kterým byla tato právní úprava novelizována s účinností od 27. 4. 2006. Z této důvodové zprávy plyne, že ustanovení § 67 vychází z dosavadního ustanovení § 69a a umožňuje podat žádost o povolení k trvalému pobytu poté, kdy cizinec na území pobýval minimálně 4 roky, z čehož nejméně 2 roky byl účastníkem řízení o azylu. Toto ustanovení je svou povahou ustanovením chránícím cizince před případnými restrikcemi státu jeho původu, které by mu mohly hrozit v důsledku toho, že v jiné zemi požádal o azyl. Současně se zohledňuje délka dosavadního nepřetržitého pobytu na území, kdy minimálně po 2 roky nenavštívil stát původu, což odůvodňuje domněnku, že došlo k narušení vazeb cizince na stát původu a cizinec je již do značné míry integrován na území České republiky (pozn. podtržení přidáno soudem). Ačkoli pak bylo toto ustanovení následně ještě několikrát (technicky či i významněji obsahově) novelizováno, nelze z žádných z uvedených novel dovodit zásadní změnu smyslu tohoto ustanovení, kterým bylo umožnit cizincům, kteří prošli dlouhým řízením o udělení mezinárodní ochrany, podání žádosti o povolení k trvalému pobytu za mírnějších podmínek, nežli je tomu v řízení podle § 68 zákona o pobytu cizinců.
24. Soud nejprve posoudil žalobní námitku, že odůvodnění napadeného rozhodnutí týkající se neexistence důvodů hodných zvláštního zřetele je zcela nedostatečné a správní orgány nedostály požadavkům ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobce akcentoval, že žije v České republice již 36 let, je zde zcela integrován, hovoří plyně česky, cítí se tu doma. Žalobci je již 61 let, tedy v ČR strávil více než polovinu svého života. Žalobce důvody hodné zvláštního zřetele spatřoval zejména ve stupni integrace do české společnosti, délce pobytu na území České republiky, během které si vybudoval síť vazeb, našel zde nový domov a realizuje zde veškerý svůj soukromý život.
25. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná ve svém rozhodnutí dostala všem požadavkům na přezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nejprve zrekapitulovala průběh řízení, včetně žalobcem podaného odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Následně s odkazem na relevantní právní úpravu vymezila zákonné podmínky pro udělení povolení k trvalému pobytu dle § 67 zákona o pobytu cizinců, které následně aplikovala na zjištěný skutkový stav. Dle názoru soudu, žalovaná dostatečně odůvodnila závěr, že žalobcem

uváděné důvody nejsou tak závažného a ojedinělého charakteru, aby odůvodňovaly udělení povolení k trvalému pobytu podle § 67 odst. 1 ve spojení s § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná konkrétně uvedla, že nezpochybňuje, že žalobce na území pobývá 36 let a za tu dobu se zajisté do určité míry integroval. Žalovaná rovněž poukázala na to, že ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce v roce 2007 přišel o práci a jinou už nenašel, ke své žádosti pak doložil pracovní smlouvu, ze které vyplývá, že je zaměstnán až od 16. 7. 2020 na pozici skladník/operátor. Žalovaná z výše uvedeného dovodila, že v případě žalobce nelze mít za to, že je na území dlouhodobě pracovně integrován, a že zde má stálý a významný zdroj příjmu, neboť takovou skutečnost nedoložil. Žalovaná, přihlédla i ke skutečnosti, že žalobce si na území nevytvořil žádné rodinné vazby, kdyžto na území Etiopie žijí jeho rodiče, sourozenci, a navíc i dospělý potomek. Soud shrnuje, že shledal shora popsané úvahy žalované v napadeném rozhodnutí ohledně nenaplnění § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, tj. absence důvodů zvláštního zřetele hodných na straně žalobce za zcela srozumitelné a dostatečně odůvodněné ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu.

26. Je pravdou, že pojem „*důvody hodné zvláštního zřetele*“ představují neurčitý právní pojem. Zákon o pobytu cizinců totiž nespecifikuje, o jaké důvody by se mělo přesně jednat, a naopak ponechává na uvážení správních orgánů, zda jsou u konkrétního cizince dány. V této souvislosti odkazuje soud na bod [19] rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2017, č.j. 9 Azs 249/2017-49, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že „*[s]těžovatel se mylí ve svém názoru, že žalovaný měl při vymezení neurčitého pojmu „důvody hodné zvláštního zřetele“ povinnost uvést konkrétní případy, které pod něj spadají. Vyčerpávající vymezení neurčitého pojmu není z povahy věci možné. Jeho podstatou je právě neurčitost, která dává orgánu aplikujícímu právo možnost uvážení ohledně toho, které situace pod něj podřadí a které nikoli, včetně situací dříve nepředvídatelných. Jeho výklad je proto determinován konkrétní věcí a postačí, pokud správní orgán rámcově vymezí obsah neurčitého pojmu na jejím skutkovém půdorysu (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004 – 73, publ. pod č. 701/2005 Sb. NSS, ze dne 15. 9. 2010, č. j. 1 Afs 45/2010 – 159, publ. pod č. 2189/2011 Sb. NSS, nebo ze dne 27. 7. 2017, č. j. 3 Azs 288/2016 – 16).*“. Správní orgány uvedené povinnosti v nyní projednávané věci dostaly, neboť vymezily, že se na rozdíl od žalobcem tvrzených důvodů (délka jeho pobytu na území, stupeň integrace) musí jednat o důvody výjimečné a natolik závažné, naléhavě vyžadující řešení pobytové situace žalobce.
27. Tvrdit a prokázat existenci takových důvodů je výlučně na cizinci podávajícím žádost dle § 67 zákona o pobytu cizinců (srov. rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 16. 11. 2016, č.j. 3 A 160/2014-58 nebo ze dne 27. 7. 2017, č.j. 3 A 160/2015-41). Žalobce jako důvody hodné zvláštního zřetele uvedl značnou délku pobytu na území ČR a svou sociální integraci. Správní orgány se řádně zabývaly délkou pobytu žalobce na území i jeho sociálními vazbami, přičemž uvedené skutečnosti za důvody hodné zvláštního zřetele nepovažovaly. Soud se s posouzením věci správními orgány zcela ztotožňuje. Předně samotná délka pobytu žalobce na území České republiky nemůže být bez dalšího důvodem hodným zvláštního zřetele, neboť určitá délka pobytu je přímo zákonným předpokladem pro podání žádosti (srov. bod [29] a [34] rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2017, č.j. 9 Azs 249/2017-49). Taktéž žalobce neprokázal, že se nachází v takové osobní situaci (sociální integrace v ČR nebyla *de facto* zjištěna, naopak bylo správními orgány poukázáno na to, že zde žalobce nemá žádné rodinné příslušníky, na rozdíl od země jeho původu a po poměrně dlouhou dobu na území ani nebyl zaměstnán v pracovněprávním

poměru), která z důvodu její naléhavosti či závažnosti objektivně vyžaduje vydání nejvyššího pobytového oprávnění na území. Navíc soud upozorňuje, že žalobce sám tvrzené sociální vazby na území dostatečně nekonkretizoval. Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že musí jít o natolik závažné důvody, aby vyžadovaly udělení právě povolení k trvalému pobytu, tj. nejvyššího typu pobytového oprávnění pro cizince (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2017, čj. 9 Azs 249/2017-49, bod 26 a rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 Azs 253/2016-30). Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že žalobce má možnost legalizovat si svůj další pobyt na území, například formou dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání. Žalobce v této souvislosti namítal, že nemá reálné šanci získat žádné jiné pobytové oprávnění na území ČR, než je právě trvalý pobyt dle ustanovení § 67 zákona o pobytu cizinců. Uvedl, že již mnoho let nemá platný cestovní doklad a s ohledem na to, že nebyl v zemi původu 36 let, nemá možnost si ho ani obstarat, pokud by vycestoval z území ČR, neměl by tedy v budoucnu již možnost se sem vrátit. Soud nevešel na tuto argumentaci žalobce, skutečnost, že žalobce nemá platný cestovní doklad, nemůže dle názoru soudu sama o sobě ospravedlnit udělení výjimky z důvodů hodných zvláštního zřetele, naopak takovéto pochybení jde plně k tíži žalobce, neboť tuto nežádoucí situaci měl včas a řádně řešit s příslušným zastupitelským úřadem. Tvrzení žalobce ohledně nemožnosti získat jiné pobytové oprávnění na území ČR navíc zůstalo pouze v obecné rovině, když žalobce nekonkretizoval, proč takovou možnost nemá, resp. neuvedl, proč nemá možnost opatřit si platný cestovní doklad (i v případě, že by byl nucen vycestovat do země původu). Přičemž pouhá nutnost vycestovat z území ČR nemůže v případě žalobce založit nepřiměřený zásah do jeho rodinného či soukromého života na území ČR, když jej tento ani konkrétně netvrdil. Soud připomíná, že žalobce toliko v obecné rovině uvedl, že zde má vazby, nicméně ani je nevyspecifikoval tak, aby bylo zřejmé, o jaké vazby (druh, jejich síla) se vůbec jedná; naopak rodinné vazby zůstaly žalobci zachovány v zemi jeho původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2016, č.j. 9 Azs 253/2016-30: *„Respektování a ochrana rodinného života spočívá v ochraně skutečných a trvalých rodinných vazeb, které má cizinec na území České republiky, přičemž zásahem do těchto vazeb by mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by pak mohl být například případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost vycestování.“*).

28. S výše uvedeným souvisí i další námitka žalobce, že napadené rozhodnutí je v rozporu s čl. 8 EÚLP, neboť za dobu svého pobytu si vybudoval síť vazeb, které představují soukromý život žalobce. Soud zde odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č.j. 2 Azs 433/2017-29, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: *„K otázce přiměřenosti zásahu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce Nejvyšší správní soud předně uvádí, že zatímco u zrušení povolení k pobytu či u správního vyhoštění zákon výslovně ve většině případů požaduje, aby správní orgán zkoumal přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, u zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění zákon takový požadavek explicitně nestanoví, vyjma jen některých důvodů [pro případ zamítnutí žádosti o přechodný pobyt se tento požadavek vztahuje k důvodu dle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž tak stanoví odst. 2 téhož ustanovení]. Povinnost zkoumat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života nelze dovodit ani z § 174a zákona o pobytu cizinců. Jak na základě podrobného jazykového, systematického, historického i teleologického výkladu konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 – 30, předmětné ustanovení pouze upřesňuje hlediska, jimiž se má správní orgán*

při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života zabývat, rozhodně z něj nevyplývá, že by se přiměřenost měla posuzovat u každého rozhodnutí vydaného podle zákona o pobytu cizinců. Krajskému soudu je třeba přisvědčit, že čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Veřejná moc může do osobní sféry jednotlivce zasáhnout pouze, pokud tím sleduje legitimní cíl, a v rozsahu nezbytném a přiměřeném tomuto cíli (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 – 30, či ze dne 22. 11. 2017, č. j. 6 Azs 348/2017 – 26). V obecné rovině však rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (k tomu srov. blíže rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011 – 65, ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 71/2010 – 112, či ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39; a nález Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11).“ Jak soud konstatoval již výše, nepovažuje pouhou nutnost vycestování za nepřiměřený zásah do soukromého života žalobce.

29. V rozsudku ze dne 10. 11. 2021, č. j. 8 Azs 161/2020-42, bod 25, Nejvyšší správní soud uvedl: „Nejvyšší správní soud dále připomíná, že zamítnutím žádosti o povolení k trvalému pobytu není samo o sobě dotčeno právo cizince na území České republiky pobývat. Dochází jím pouze k odeprání výhod plynoucích ze statutu cizince pobývajícího na území České republiky v rámci trvalého pobytu. To, že stěžovatel neobdržel povolení k trvalému pobytu – tedy oprávnění k pobytu na území České republiky s nejvyšším standardem – nepředstavuje překážku pro udělení jiného typu pobytového oprávnění (srov. např. rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 Azs 253/2016 - 30, bod 19, nebo ze dne 20. 9. 2017, č. j. 10 Azs 167/2017 - 46, bod 14). Nejvyšší správní soud již v kontextu § 67 zákona o pobytu cizinců judikoval, že jde o řízení zahájené na žádost, a v takovém případě nelze po správním orgánu požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch stěžovatele, a to i pokud jde o nepřiměřenost tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života, pokud sám stěžovatel takové skutečnosti ani neoznačí (srov. rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 Azs 253/2016 - 30, bod 20).“ V uvedeném případě šlo o zamítnutí žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu též pro nesplnění podmínek dle § 67 zákona o pobytu cizinců, kdy žadatel měl navíc na území i dceru, družku, otce a sestru (viz bod 27 citovaného rozsudku).
30. Vzhledem k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod byl správní orgán povinen zabývat se otázkou přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života. Soud připomíná, že judikatura správních soudů je ustálená v názoru, že v obecné rovině rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (viz výše citovaný rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 433/2017-29). Soud na tomto místě opětovně zdůrazňuje, že žalobce nikterak nekonkretizoval tvrzené sociální kontakty na území, potažmo ani neuvedl, jakým způsobem by narušení či přerušení takovýchto vazeb mohlo mít dopad na něj a na osoby dotčené. Nicméně i přes nedostatek relevantních tvrzení žalobce týkajících se jeho sociálních vazeb na území se žalovaná zcela dostatečně v napadeném rozhodnutí hodnocením dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života zabývala, byť stručně,

přesto ale srozumitelně konstatovala, že žalobce na území ČR žádné rodinné příslušníky nemá a dopad pouze do zaměstnání a přátelských vazeb nepředstavuje porušení čl. 8 EÚLP. Soud se s tímto hodnocením správního orgánu ztotožňuje a opakuje, že žalobci nebyl udělen zákaz pobytu, nýbrž mu nebylo uděleno povolení k trvalému pobytu, tedy oprávnění k pobytu na území České republiky s nejvyšším standardem. Zamítnutím žádosti o povolení k trvalému pobytu není samo o sobě dotčeno právo cizince na území České republiky pobývat. Na základě přezkoumávaného rozhodnutí žalobci není znemožněno svůj pobyt na území České republiky legalizovat jiným způsobem, který nabízí zákon o pobytu cizinců, na což již byl žalobce upozorněn v napadeném rozhodnutí. S ohledem na obavy žalobce z případného pronásledování z důvodu příslušnosti k etnické menšině (či jiných na vůli žalobce nezávislých bránících mu ve vycestování z území) má možnost požádat o vízum strpění na pobytu na území dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž tyto důvody musí sdělit a prokázat. Soud zdůrazňuje, že byť žalobce odkazoval na rozsudky ESLP ze dne 23. 6. 2008, Maslov proti Rakousku, a na rozsudek ESLP ze dne 9. 10. 2003, Silvenko proti Litvě., sám tvrzené vazby na území ČR řádně nespecifikoval, neuvedl ke komu, jakého konkrétního charakteru tyto jsou, jaká je míra jejich intenzity atp., za takového skutkového stavu se pak žalobce nemůže zmiňovaných rozsudků bez dalšího vůbec dovolávat.

31. Napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, při respektování práv žalobce a základních zásad činnosti správních orgánů. Správní orgány správně vyhodnotily, že v případě žalobce nebyly splněny zákonné podmínky pro udělení předmětného pobytového titulu. Soud uzavírá, že byl řádně zjištěn skutkový stav v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí, byly zohledněny žalobcem tvrzené a doložené skutečnosti a z rozhodnutí jednoznačně vyplývá, proč v konkrétním případě žalobce nedošlo k naplnění důvodů hodných zvláštního zřetele.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

32. S ohledem na výše uvedené soud vyhodnotil žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 7 s. ř. s. rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29.05.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu